

Ombres sobre la Ciutat de la Llum

La construcció a Alacant de la Ciutat de la Llum (o del Cinema), impulsada per la Generalitat, s'ha presentat com la gran solució a la letargia que viu el sector audiovisual valencià. Però l'escepticisme dels professionals unit als dubtes sobre la seua rendibilitat cultural i econòmica situen aquest megaprojecte més a prop d'una gran operació turística i política que de la voluntat real d'enlairar el malmès sector.

L'any passat, a hores d'ara, semblava que el sector audiovisual valencià havia de viure l'any que el faria despertar definitivament del seu estat de coma permanent. Dotze mesos després, les previsions tornen a ser les mateixes: aquest —continuen afirmant sense embuts les veus més oficials i oficialistes— ha de ser el gran any de l'audiovisual valencià. L'errada en el càlcul, però, no obeeix a cap problema amb l'adjudicació de les ajudes al sector, ni al permanent desinterès de les institucions, sinó —curiosament— a l'endarreriment de les obres que han de posar en funcionament la futura Ciutat de la Llum (també coneguda com Ciutat del Cinema) d'Alacant.

No debades, aquest projecte, impulsat per la Generalitat Valenciana, s'ha volgut presentar com la solució idònia als problemes d'un sector, però l'administració mateixa l'ha condemnat a l'absència d'una política de subvencions mínimament raonable i a l'actitud d'una televisió pública que frena qualsevol temptativa de consolidació.

Amb les coses així no és estrany que el projecte de la Ciutat de la Llum provoque, si més no, l'escepticisme entre els professionals del sector, quan no el menfotisme més absolut i, en alguns casos, la indignació. De fet, una gran majoria opina que la infraestructura supera de lluny les necessitats del sector, no solament el valencià, sinó també l'estatal i europeu.

Eleccions a la vista. Ara per ara, els operaris treballen a destall a Aguamarga (la partida d'Alacant on es construeix la Ciutat de la Llum, a 7 quilòmetres de la ciutat) per enllestir la primera fase de les obres que s'inaugurarà aquesta

primavera. Evidentment, abans de les eleccions. Aquesta primera fase ocuparà uns 300.000 metres quadrats i inclourà la construcció de quatre edificis que contindran vuit platós i tres blocs destinats a camerinos, despatxos, sales de projecció, vestidors i espais per a tallers i magatzems de decorats. En aquesta primera fase també tindrà cabuda l'Escola de Formació de Tècnics Audiovisuais, adscrita a la Universitat Miguel Hernández d'Elx, que es preveu que comence l'activitat a finals d'any.

La resta del projecte, que és previst que s'acabe d'aquí a dos anys, suposarà l'adaptació de les zones per rodar exteriors i la construcció d'un gran tanc d'aigua per a les escenes aquàtiques. Però, sobretot, inclourà les molt desitjades zones lúdiques i d'oci, amb hotels, restaurants, discoteques, cinemes, terrasses... En total, més de 800.000 metres quadrats de zona privilegiada (a escassos metres de la mar) destinats a convertir la Ciutat de la Llum en la primera referència mundial en matèria audiovisual.

La quantitat de diners, com la dels metres quadrats, no deixa ningú indiferent. I menys si els mateixos promotors no acaben de posar-se d'acord en el pressupost total. Oficialment, la inversió serà de 270 milions d'euros (45.000 milions de pessetes), 88,6 dels quals es destinaran a la primera fase, la de l'àrea audiovisual. En canvi, l'arquitecte encarregat, el nord-americà Gary Bastien —especialista en aquest tipus de projectes—, parla de més del doble, és a dir, de 600 milions d'euros (100.000 milions de pessetes), i últimament ha pujat la xifra a 704 milions d'euros. No debades, Bastien ha declarat en més d'una ocasió que la Ciutat de la Llum "serà un dels grans focus de recepció de grans projec-

La Ciutat de la Llum és un dels grans projectes estrella del Govern valencià de cara a les properes eleccions. En la foto, el candidat del PP a la presidència de la Generalitat, Francesc Camps, acompanyat del cineasta Luis García Berlanga, el president de la Diputació d'Alacant, Julio de España, i l'alcalde de la ciutat, Luis Díaz Alperi, en una visita a les obres el passat desembre.

cions internacionals", en referència a les grans productores nord-americanes que vindran a rodar a Alacant perquè, segons l'arquitecte, els costos seran "un 25% més baixos que a la resta d'estudis cinematogràfics". I és clar, per a tot això fan falta diners. I no pocs.

Al ball de xifres del pressupost s'ha d'afegir el de la participació de la Generalitat en l'empresa pública Ciudad de la Luz, SA. L'empresa, creada el 2 de novembre de 2000 per donar cara i ulls a un projecte llargament desitjat per l'expresident Eduardo Zaplana, es va constituir amb el 75% de capital públic i el 25% restant amb el capital de l'empresa Producciones Aguamarga, presidida per l'autèntic padrí del projecte, el director de cinema Luis García Berlanga.

Poc després, quan se suposava que les empreses privades havien de començar a interessar-se pel projecte, i per tant, a invertir-hi, la Generalitat va fer una ampliació del capital social i va incrementar la seua participació fins arribar al 98,56%. D'aquesta manera, Aguamarga, a la qual també estan vinculats, entre

d'altres, l'exdirector de Ràdio Televisió Valenciana Amadeu Fabregat i l'ex-responsable de RTVE Jordi García Candau, es quedava amb un simbòlic 1,44%.

El record ineludible de Terra Mítica. Amb l'objectiu d'aclarir tant les contradiccions en el pressupost total del projecte com l'augment de la participació pública, Esquerra Unida, de la mà del seu portaveu adjunt, Joan Antoni Oltra, ha formulat recentment una pregunta adreçada al Govern valencià. "Des del primer moment —explica Oltra— el Consell va prometre que es tractava d'un projecte que oferiria al món

de l'audiovisual. I ara resulta que s'ha quedat pràcticament amb tot el capital social. Qui rendibilitzarà tot això?" es pregunta retòricament Oltra. "Segurament passarà com amb Terra Mítica, que la Generalitat, amb diners públics, farà el llit i després vindran les empreses per gitar-se de bades".

No en va, l'empresa multinacional Paramount va signar fa més d'un any un acord amb la Generalitat pel qual es feia càrrec de la gestió del parc temàtic de Benidorm sense participar en el capital social (i, val a dir-ho, sense gaire èxit). En aquell moment, l'aleshores president Zaplana va voler llançar la idea d'una possible i futura relació entre la multinacional i la Ciutat de la Llum. De moment, no hi ha notícies. Ni de la Paramount ni de cap empresa productora que vulga fer-se càrrec de tan faraònic projecte, i menys, invertint-hi capital.

Es per això —i tenint en compte l'exemple d'una experiència com la de Terra Mítica, que ha suposat el fracàs absolut d'un projecte privat finançat amb diners públics— que les sospites so-

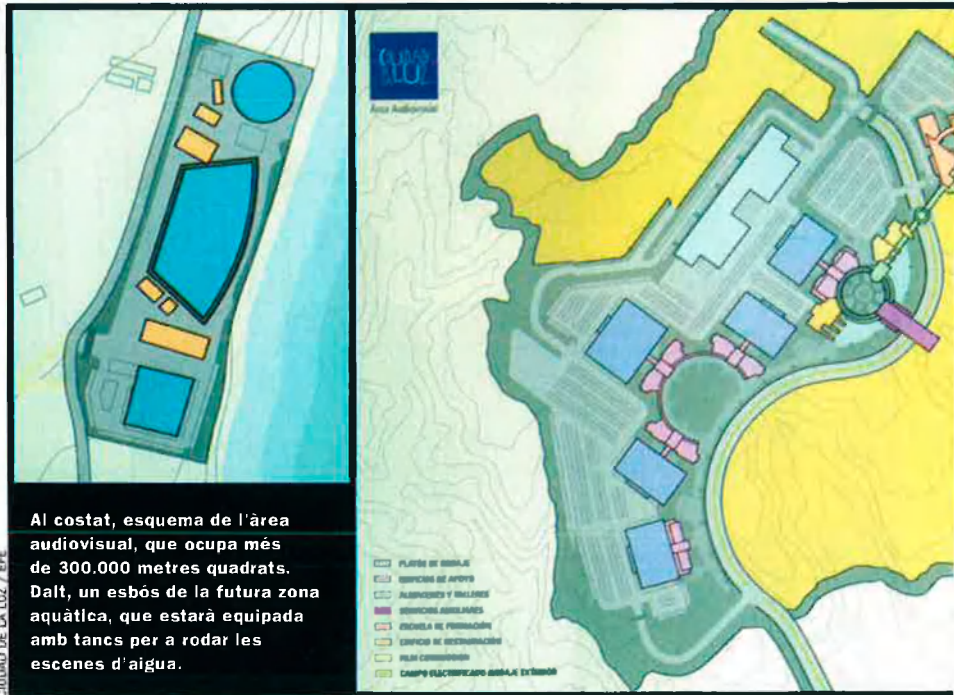
**"La Generalitat
farà el llit
i després vindran
les empreses per
gitar-se de bades"**

bre l'especulació urbanística en els terrenys on es construeix la Ciutat de la Llum i sobre el benefici que en trauran constructors (amb els hotels, centres comercials i zones d'oci) i polítics (en clau electoral) creixen a diari.

De fet, els problemes administratius amb què s'han hagut d'enfrontar els promotors han estat nombrosos però en cap moment insuperables. Ni de bon tros. Ni les requalificacions de terrenys no previstes en el PGOU ni els diversos informes crítics amb el projecte no han suposat, en realitat, cap entrebanc impossible de vèncer. Ni tampoc, almenys de moment, els recursos interposats pel PSPV d'Alacant i per Ecologistes en Acció.

Els ecologistes consideren que el procediment per requalificar centenars d'hectàrees de sòl no urbanitzable de protecció especial a la categoria de sòl no urbanitzable rústic suposa un frau. A més, han denunciat que la desviació de l'aigua de pluja a través d'una nova xarxa de clavegueram afecta greument la zona humida del Saladar d'Aguamarga. "Els antecedents—assenyala Carles Arribas, d'Ecologistes en Acció— no ens permeten ser optimistes. Ni els recursos de propietaris i col·lectius en el cas de Terra Mítica ni el que ha presentat el PSPV d'Alacant per la Ciutat de la Llum han estat considerats. De fet, els treballs continuen a un ritme frenètic i els moviments de terres estan modificant irreversiblement la serra de Colmenares [un xicotet tossal que es troba dins dels terrenys de la Ciutat de la Llum]. Encara que—afegeix Arribas amb to de burla—Gema Amor [la directora general de Grans Projectes i Infraestructures de la Generalitat] ens ha promès que repoblarien la serra amb una vegetació tan autòctona que en realitat mai no ha crescut en aquesta zona."

Ni veu ni vot. A tot això, el sector audiovisual valencià ha estat un autèntic convidat de pedra en aquest intent de convertir Alacant en una mena de Hollywood a la valenciana, fins i tot en la polèmica decisió de traslladar l'Institut Valencià de Cinematografia a la Ciutat de la Llum. En alguns casos, les referències a l'especulació urbanística i a

El sector no ha estat consultat en aquesta mena de Hollywood a la valenciana

l'escassa repercussió que tindrà en la professió són constants i, en altres, el desconeixement i el desinterès pel projecte és tal que ni tan sols es plantegen la possibilitat que la construcció de la Ciutat de la Llum pugui influir d'alguna manera en el seu treball diari. I no és estrany si tenim en compte que les ajudes a la producció que la Conselleria de Cultura va atorgar al sector el 2002 no arribaven als dos milions d'euros.

El realitzador Sigfrid Monleón, director d'un dels darrers èxits del cinema valencià, *L'illa de l'holandès*, ja ho deia en una entrevista a EL TEMPS fa tres anys, quan començava a sonar el nom de la Ciutat de la Llum. "Aquest projecte—deia Monleón— em sembla insultant en un país on no hi ha cap tipus de política audiovisual i on les subvencions són ridícules. Sembla que vindran els americans a rodar perquè ací tenim un

clima molt bo i uns preus molt assequibles. Si el futur de l'audiovisual valencià passa per convertir-nos en peons, em sembla que ja podem plegar." Després de tres anys, l'opinió del director no ha millorat gaire. "Encara no acabe d'entendre que la Generalitat invertisca en un projecte empresarial que no reflecteix les necessitats del nostre cinema i que no repercutirà en el sector."

En les associacions de professionals, la incertesa és la tendència general. "Agraïm les iniciatives que ha promogut el Govern valencià—assenyala Vicent Monsonís, president de l'Associació de Directors—, però hem de veure els resultats. De la Ciutat de la Llum ens en falta molta informació i encara no acabem de veure clar com podem treure'n profit." Altres veus, molt més crítiques, relacionen directament la construcció de la Ciutat de la Llum amb els beneficis turístics i de la construcció, dos dels pilars bàsics de la política zaplanista. "Si no tenim diners per a portar endavant les nostres idees, com se suposa que llogarem uns estudis que no estan al nostre abast?", es pregunten.

No obstant això, sempre hi ha qui, almenys de cara a la galeria, es mostra summament optimista, com el president de l'Associació de Productors Valencians, Miguel Perelló. "Estic convençut

Dos dels maxims artífexs de la Ciutat de la Llum, Garcia Berlanga i Zaplana. El realitzador, que sempre ha dit que això era "més que un somni" per a ell, presidix l'empresa Aguamarga, que participa amb un simbòlic 1,44% davant del 98,56% de la Generalitat.

—afirma— que hi estarem presents. Això sí, tots haurem de posar de la nostra part. Per exemple, quan vinguen els americans a rodar, ja que la mà d'obra serà molt més barata, els tècnics hauran de saber anglès a la perfecció.”

Precisament aquesta possibilitat és un dels punts que més preocupa els professionals valencians: que la Ciutat de la Llum serveixi únicament perquè les grans productores americanes es puguen estalviar gran part del pressupost amb els tècnics valencians que, en última instància, serien els únics que en sortirien beneficiats.

Per a les productores menudes que comencen en el món de l'audiovisual,

Els americans disposarien d'una mà d'obra barata que, al final, seria l'única afavorida

la possibilitat de rodar en uns grans estudis al costat de les majors americanes supera de llarg les seues expectatives. “La primera vegada que vaig sentir a parlar de la Ciutat de la Llum —conta Gabi Ochoa, director del primer curtme-

tratge de la productora L'Ull Audiovisual, que s'acaba d'estrenar— em vaig imaginar un gran parc amb milers de fanals. Ara, després del poc que sé, només puc dir que em va molt gran. El meu objectiu no és fer *Soldados Ryans*, sinó aconseguir diners per contar les meues històries.” “Si l'únic que volen —afegeix Samuel Domingo, realitzador vinculat a la jove productora Opus No Media—, és vendre la imatge perquè vinguen productores de fora carregades de milions, ací no ens assabentarem de res. Això sí, que siga tot ben gran i ben espectacular.” Altres, senzillament, no en saben res.

El desconcert que envolta bona part del sector, però, no ha impedit que la Ciutat de la Llum s'haja convertit en un dels projectes estrella del Govern valencià. Les publicidades presentacions a Madrid, Sant Sebastià, Alacant i València i les constants al·lusions del candidat Francesc Camps al projecte cinematogràfic han acabat convencent el sector que, amb el seu suport o sense, les obres continuaran endavant per convertir-se en el complex audiovisual més important i modern d'Europa, inclòs un plató de 5.000 metres quadrats que serà el més gran del món, com no podia ser d'una altra manera.

La política audiovisual europea desaconsella aquest tipus d'infraestructures i, de fet, les xifres revelen grans dèficits en estudis similars com els de Roma, Londres o Berlín. Però, és clar, això, aquí, és un detall sense importància

Rosanna Melià

RAFA XAMBÓ
i LA FUSTERIA

CENTRE CULTURAL D'ALMUSSAFES. NITS DE CAFÉ|CORCENT

Rafa Xambó i La Fusteria

El pròxim divendres **14 de febrer** es presenta el cantautor **Rafa Xambó** amb el seu grup, **La Fusteria**.

L'actuació tindrà lloc a la **Cafeteria del Centre Cultural**, on podràs prendre una copa, en acabar la sessió de cinema, al voltant de les 12 de la nit.

No et pots perdre la tornada als escenaris d'un dels nostres cantautors més originals.

Entrada lliure.

